SARDAM No. 55 2008

کوێرەو براکەی

ئارتۆر شنیتسلەر

لە فارسییەوە: دلاوەر عەبدوڵا

(جێرۆنیمۆ) کوێر لەسەر ئەو قەنەفەیەی دانیشتبوو هەستاو دەستیدایە گیتارەکەی لە نزیک ئەو مێزەی پێکێك شەرابی لەسەر بوو، ئینجا کەوتە ژەنینی گیتارەکەی. چونکە گوێبیستی دەنگی یەکەم ئەو ئەرەبانانە بوو کە گەشتیارانی دەگواستەوە، بە کوێرە کوێر بەرەو دەرگاکە ڕۆشت، کە باش شارەزای ڕێگاکەی بوو. چەند پلەیەکی لە پەیژە تەختەکە بڕی، کە بەرەو حەوشەکە دەچوو، براکەشی دوایکەوت. هەردووکیان لە پاڵ دیوارەکە راوەستان تا لە (با)کە پەنابگرن. (با)یەکی ساردی شێدار بەسەر خاکە تەڕەکەدا دەکشاو خۆی بە نێو دەرگا کراوەکاندا دەکرد.

هەموو ئەو ئەرەبانانەی بە گەردەنەی (ستلفیۆ)دا تێپەڕدەبوون بەناچاری بە ژێر تاقی ئەم کاروانسەرا کۆنەدا دەڕۆیشتن و ئەو گەشتیارانەشی لە (ئیتالیا)وە دەهاتن و دەیانویست قەڵای (تیرۆل) ببڕن، ئێرە دوا وێستگەیان بوو، بەڵام هەرگیز لەوێدا نەدەمانەوە، چونکە لەسەر ئەو راستە ڕێگایەی بە گردۆڵکەی روتەن دەورە درابوو گەشتیار چەندی بکردایە نەیدەتوانی بە تەواوی ئاسمان ببینێت.

کوێرەو براکەی هەردوك ئیتاڵی بوون و هاوینیان لەم دەڤەرەدا دەگوزەراند و وەك ماڵی خۆیان ئاشنای ببون. ئەرەبانەیەکی پۆستەو چەند گالیسکەیەك پێکەوە گەیشتن. زۆر لە گەشتیار و ڕێبوارەکان لە جێگای خۆیان نەدەبزوتن و بە بەتانی و شاڵی خۆیان داپۆشیبوو. هەندێکیان، کە پەلەکردنیان پێوەدیار بوو، دابەزین و سەد هەنگاوێك بە پیادە بە ژێر تاقەکەدا ڕەتبوون. دنیا بەرەو تاریکبون دەچوو، بارانێکی سارد دایکردبوو. پاش بەسەرچونی ڕۆژانێکی گەرم و هەتاوی

دیاربوو، پایز بێ هیچ پێشەکییەك گەیشتنی خۆی رادەگەیاند.

کوێرە گیتاری دەژەنی و گۆرانی دەچڕی. وەك هەموو جارێکی دی، کە دەیخواردەوە ئاوازی دەنگی زیقن دەبوو. جار جارەش سەری بۆ ئاسمان هەڵدەبڕی، وەك ئەوەی بێهودە نزا بکات. بە هۆی لچ و لێوی شینهەڵگەڕاو و پەڵە پەڵەی نەتاشراوی ریشیەوە روخساری راستەقینەی بە پەنهانی مابۆوە.

برا گەورەکەی بێدەنگ لە تەنیشتیەوە راوەستابوو. ئەگەر کەسێك دراوێکی فرێبدایەتە ناو ئەو کڵاوەی بە دەستیەوە بوو سەری سوپاسگوزاری بۆ دادەنەواندو بە نیگایەکی وێڵەوە لە بەخشندەییەکەی دەنواڕی و پاشان بە پەرێشانیەوە چاوی وەك کوێرەی برای وەردەگێڕاو لەبەرپێی خۆی دەبڕییەوە، وەك ئەوەی لە بۆنی بینایی و بینینی روناکی شەرمەزار بێت، چونکە هیچ کام لە درەوشاوەترین تیشکەکانی روناکی نەیاندەتوانی هێندەی دەلاقەیەك روناکی بخزێننە ناو دیدەی براکەیەوە.

-(جیرۆنیمۆ) وتی:بڕۆ مەیم بۆ بێنە!

-(کارلۆ)ش، کە راهاتبوو فەرمانەکانی بەجێبێنێت، بەپەلە رۆشت. کاتێك بە پلیکانەکاندا سەردەکەوت دووبارە (جیرۆنیمۆ) دەستیکردەوە بە گۆرانی وتن و دەمانێك بوو گۆرانیەکانی خۆی نەدەبیست، بەڵام باش پەیی بەو شتانە دەبرد لە دەوری رویاندەدا. باش گوێی لە دوو کەس بوو، ژن و پیاوێکی لاو، کە بە هێواشی لەگەڵ یەکتردا گفتوگۆیان دەکرد. لە خۆی پرسی دەبێت ئەو دوانە ئەمە چەندەمین جاریان بێت بێنە ئێرەو لێرەوە تێپەڕن؟!. چونکە یەکەم کوێر و دووەمیش زۆر جار مەست بوو وایدەزانی بەردەوام کۆمەڵێك خەڵکی دیاریکراون بەو ملەیەدا هاتوچۆدەکەن، هەندێکجار لە باکورەوە بۆ باشوور و هەندێکجاری دیکەش لە باشوورەوە بۆ باکور دەڕۆن. لەو رووەوە زۆر دەمانێك بوو ئەو دوانەی دەناسی.

(کارلۆ) گەڕایەوە و پێکێك مەی دایە دەستی. کوێرەش گلاسەکەی بەرەو ئەو دوانە بەرز کردەوە و گوتی:

-بەڕێزان.. بەخۆشی ئێوە!.

-پیاوە لاوەکە وتی: سوپاس، بەڵام ژنەکە لە کوێرەکە ترساو کەمێك هاوڕێکەی دوور خستەوە.

ئەرەبانەیەك راوەستا، کە خێزانێکی قەرەباڵغی پێکهاتوو لە دایك و باوك و سێ مناڵو خزمەتکارێکی هەڵگرتبوو.

-(جیرۆنیمۆ) چرپاندی بە گوێی براکەیدا: خێزانێکی ئەڵمانین.

باوکەکەی سەرو دراوی بە مناڵەکانی دا، ئەوانیش رۆشتن و کردیانە کڵاوی سواڵکەرەکەوە. (جیرۆنیمۆ)ش وەك سوپاس هەموو جارێك سەری دادەنەواند. کوڕە گەورەکەیان بە ترس و گومانەوە لە کوێرەی دەنواڕی. (کارلۆ)ش لە مناڵەکان ورد دەبۆوە، وەك هەمیشە هەرکات مناڵی لەو تەمەنەدا دەبینی دەهاتەوە یادی (جیرۆنیمۆ)ش هاوتەمەنی ئەو مناڵە بوو، کە بیست ساڵ لەوەوبەر بەهۆی روداوە ترسناکەکەوە چاوی کوێر ببوو. لەلای ئەم هێشتا تۆزقاڵێکیش لەو بیرەوەرییە لەیادنەچۆتەوە، هێشتا زریکەی نائاسایی (جیرۆنیمۆ)ی مناڵی دێتەبەرگوێ، کە لەگەڵ کەوتنیدا لەناو باخەکەدا لێیوە بەرزبۆوە. هێشتا تیرۆژی جوانی خۆری سەر دیواری سپی

باخچەکەی لەبەرچاودا ماوەو گوێی لە لێدانی زەنگی کڵێساکەیە، کە دروست لەو کاتەدا لێدرا.

وەك زۆر جاران لەو رۆژەدا ئەم لە نزیك پەنجەرەی ژوورەکەوە گەمەی دەکرد و ساچمەی دەگرتە دار بناوەکەی نزیك دیوارەکەی بەرامبەر. لە بیستنی هاواری برابچوکەکەیەوە هەر زوو لەوە تێگەیشت منالەکە، کە ویستویەتی بە ڕاکردن بە باخەکەدا تێپەڕێت، بریندار بووە. لولەکی ساچمە هاویشتنەکەی فرێداو بەرەو منالەکە رۆیشت، کە لەسەر سەوزەلانیەکە کەوتبوو، دەستەکانی بە روویەوە گرتبوو، دەینالاندا و پێچی دەخوارد. دلۆپێك خوێن لەسەر روومەتی لای راستیەوە بۆ ژێر چەناگەی رێچکەی بەستبوو. دەرگای باخچە بچوکەکە کرایەوەو لە هەمان کاتدا باوکە، کە لەسەر کێڵگە دەگەڕایەوە، لێیان نزیك کەوتەوە. هەردووکیان لەبەردەم منالەکەدا رۆنیشتن، کە بەردەوام دەیزریکاند و ژێر نەدەبۆوە. هاوسێکان هاتن. دواجار (ڤانلی) پیرەژن توانی روخساری منالەکە ببینێت. ئەو ئاسنگەرەش هات، کە (کارلۆ) لای شاگردی دەکرد، چونکە وایڕادەگەیاند دەستی پزیشکی هەیە و دەمودەست وتی چاوی راستی چاکنابێتەوە. بە پەلە (پسچبیاود)ی پزیشکیان هێناو ئەویش هەمان شتی دوپات کردەوە. شەویش پێشبینی ئەوەی کرد مەترسی لەسەر چاوی چەپی هەیە و لەمەشدا بە هەڵە نەچوو بوو. ئیدی پاش ساڵێك هەموو دنیا بۆ (جێرۆنیمۆ) تاریك بوو، چاوەکانی کوێراییان داهات. سەرەتا ویستیان لەوە دڵنیای بکەن کە لە داهاتودا چارەسەر دەکرێت، دیار بوو بڕوای کردبوو. (کارلۆ)، کە ڕاستیەکەی دەزانی، لەسەر رێگای نێوان بێسان و بێشەکەدا شەوورۆژ پیاسەی دەکرد. بیری لە خۆکوشتن دەکردەوە. بەڵام ئەو رازەی لای قەشەیەك درکاند، قەشەکە پێیڕاگەیاند ئەرکی ئەو ئەوەیە بە زیندوێتی بمێنێتەوەو ژیانی خۆی بخاتە پێناوی براکەی. (کارلۆ) پەی بە گرنگی پەیامەکەی برد و هەستێکی میهرەبانی بەردەوام ئەشکەنجەی دەدا و هەتوانی دەردەکەی خۆی بۆ نەدەکرا مەگەر ئەو ساتانە نەبێت کە لە پاڵ برا بچوکەکەیدا بوو. دەستی بەسەری براکەیدا دەهێنا، ناوچەوانی ماچ دەکرد، چیرۆکی درێژی بۆ دەگێڕایەوە تا سەرقاڵی بکات. پێکەوە لە کێڵگەدا پیاسەیان دەکرد و بەناو رەزەکانی سەر گردۆڵکەکاندا رێنوێنی دەکرد. (کارلۆ) دەستی لە کاری ئاسنگەرییەکەی کێشابۆوەو بۆ یەك خولەکیش لە براکەی دوور نەدەکەوتەوە. باوکی، کە تەواو نیگەرانی دوا رۆژی کوڕە گەورەکەی ببوو، ئامۆژگاری کرد تا دووبارە بچێتەوە بە پێوشوێنی کاری خۆیەوە، بەڵام (کارلۆ) گوێی لە باوکی نەگرت. (کارلۆ) رۆژێکیان هەستیکرد ئیدی (جیرۆنیمۆ) باسی دەردی خۆی ناکات وایلێکدایەوە کە کوێرە لەوە گەیشتووە ئیدی هەرگیز ئاسمان، گردەکان، شەقام و خەڵکی نابینێتەوە. (کارلۆ) زۆر زۆر خەمبار بوو. بێهودە دڵی خۆی بەوە دەدایەوە، کە ئەم سەرچاوەی بەدبەختی براکەی بووە، بەڵام بە بێئەوەی مەبەستی بووبێت. هەندێکجار بەیانیان زوو پێشئەوەی براکەی لە خەو ڕابێت هەڵدەستا و بە ناو باخچەکەدا رایدەکرد، چونکە ترسێکی زۆری هەبوو لە بینینی ئەو چاوانەی بەیانیان دەکرانەوەو بۆ روناکی دەگەڕان.

هەر لەو دەمانەدا بیری کردەوە، کە (جیرۆنیمۆ) دەنگێکی سازی هەبوو، فێری

مۆزیکی بکات. مامۆستای قوتابخانەی (تلا)، کە هەندێك یەکشەممان دەهات بۆ بینینیان، (جیرۆنیمۆ)ی فێری گیتار ژەنین کرد. کوێرە گومانی لەوە نەبوو ئەو کارەی ئێستا فێری دەکەن لە داهاتودا دەبێتە مایەی نان پەیداکردنی.

پێدەچوو لە مێژووی خەمئەنگێزی ئەو ڕۆژە هاوینە بە دواوە ئیدی بەدبەختی بەشێوەیەکی هەمیشەیی بوبێتە میوانی ناو خێزانی (لاگاردی) پیر. بەرهەم لە ساڵان کەمتر دەبوو. بە هەڵگرتنەوەی پاشبەندی ولاغەکان لەلایەن یەکێك لە خزمانەوە کەمێك پارەیان چنگکەوت، کە بە هەموو سەرمایەکەیان دادەنرا. دواجار لە ڕۆژێکی گەرمی مانگی ئابدا لە نێو کێڵگەدا باوکیان بە جەڵدە مردو هیچی لە پاش بەجێنەما، تەنها قەرز نەبێت. سامانە بچوکەکەیان فرۆشرا. ئیدی دوو براکە بە گیرفانی بەتاڵەوە گوندەکەیان بەجێهێشت.

(کارلۆ) تەمەنی بیست ساڵ و (جیرۆنیمۆ) پانزە ساڵان بوو. هەر لەو کاتەشەوە ژیانی کۆڵبەکۆڵی و دەربەدەریان دەستپێکرد، کە هەتا ئێستاش بەردەوامە. (کارلۆ) بیری کردبۆوە کارێك بدۆزێتەوە تا بژێوی خۆی و براکەی دابین بکات، بەڵام سەرکەوتوو نەبوو. بە تایبەتی سەبارەت بە (جیرۆنیمۆ)، کە نەیدەتوانی ئارام دابنیشێت و ئارەزوی لەوێڵگەری و سەرجادەکان بوو.

بیست ساڵ بوو چیاو دۆڵەکانی ئیتالیایان لە باکور و (تیرل) لە باشوریان تەی دەکرد و تا چەندی بۆیانبکرایە خۆیان دەگەیاندە ئەو شوێنانەی هاموشۆی گەشتیار و ڕێبوارانی بەسەرەوە بوو.

پاش چەندین ساڵ لە کارەکەی لە ڕاستیدا هەستی بەو غەم و پەژارە نەدەکرد، کە پێشتر بە هۆی بینینی بازنەی خۆر و دیمەنێکی جوانەوە براکەی دەهاتەوە یاد، بەڵام ئێستا ئەو هەستە بۆ بەزەییەکی گەورە گۆڕابوو، کە خۆی تیا دەخواردەوەو ئەو بارەش بۆ ئەم وەك لێدانی دڵ و هەناسەدانی سروشتی لێهاتبوو، کاتێکیش (جیرۆنیمۆ)ی مەست دەکرد هەستی بە بەختەوەری زیاتر دەکرد.

ئەو ئەرەبانەیەی خێزانە ئەڵمانیەکەی دەگواستەوە دوور کەوتەوە. (کارلۆ)، وەك حەزی بەوە بوو، لەسەر پلیکانەکە چیچکەی کرد. (جیرۆنیمۆ) بە پێوە کە دەستەکانی لەیەکەوە ئاڵاندبوو، سەری بۆ ئاسمان هەڵبڕیبوو. (ماریا)ی خزمەتکار لە ژووری کاروانسەراکەوە هاتە دەرەوەو لە سەرەوە بانگی لێکردن: (هیچتان چنگ کەوت؟). (کارلۆ) تەنانەت ئاوڕیشی لێنەدایەوە. کوێرە نوشتایەوە و پێکە شەرابەکەی لەسەر زەوییەکە بوو هەڵگرتەوەو بەرەو خزمەتکارەکە هەڵیبڕی، وەك ئەوەی بەخۆشی ئەوەوە بینۆشێت. هەندێکجار ئەو خزمەتکارە شەوانە لە کاروانسەراکەدا لەبەردەم (جیرۆنیمۆ) ڕۆدەنیشت و ئەویش وا هەستی دەکرد ئەم ژنە زۆر جوانە.

(کارلۆ) چەمایەوەو لە ڕێگاکە وردبۆوە. (با) گڤەی دەهات و بارانێکی بە لێزمە دەباری، بە جۆرێك دەنگی ئەو ئەرەبانەی نزیکدەبۆوە لە نێو وژەوژدا بزردەبوو، هەستاو چوو لە جێگاکەی خۆی لەبەردەم براکەیدا ڕاوەستا.

(جیرۆنیمۆ) دووبارە دەستیکردەوە بە گۆرانی وتن و لە هەمان کاتیشدا ئەرەبانەیەك

گەیشت، کە تاکە کەسێکی تێدا بوو. ئەرەبانچییەکە ئەسپەکانی کردەوەو خۆیکرد بە کاروانسەراکەدا. ڕێبوارەکە سەرشانێکی خۆڵەمێشی لە خۆوە ئاڵاندبوو، تا ماوەیەك هەروا بە بێجوڵە لە ناو ئارەبانەکەدا هەر ڕۆنیشتبوو. پێدەچوو گوێی لە گۆرانیەکە نەبێت، پاش کەمێك لە ئەرەبانەکە دابەزی و بێئەوەی دوور بکەوێتەوە سەرەو خوار و سەرەو ژوور کەوتە پیاسەکردن. دەستەکانی لێکدەخشاند تا گەرم دابێن. لە ناکاو سەرنجی سواڵکەرەکانی دا. هات و لەبەردەمیاندا چەقی، بە وردی بە چاو کەوتە هەڵسەنگاندنیان. (کارلۆ) بەسەر لەقاندنێك سلاوی لێکرد. موسافیرێکی لاوی بۆشناخ بوو، بە جوتێك چاوی درەوشاوەو ریشی تاشراوەوە. پاشئەوەی ماوەیەك هەروا بەرامبەریان ڕاوەستا بە بیرکردنەوەوە سەرێکی بۆ لەقاندن و بەرەو ئەرەبانەکە گەڕایەوە.

-(جیرۆنیمۆ) وتی: ئێ چیبوو؟

-(کارلۆ) وەڵامیدایەوە: هێشتا هیچ، دیارە پێشئەوەی بڕوات شتێکمان پێدەدات.

ڕێبوارەکە دووبارە گەڕایەوە بۆ لایان و کێشای بە تەنیشتی ئەرەبانەکەدا. کوێرە دووبارە دەستیکردەوە بە گۆرانی چڕین، وایدەزانی کابرای ڕێبوار بە هەموو هەستیەوە گوێیڕادێراوە. مەیتەرەکە ئەسپەکانی بە ئەرەبانەکەوە بەستەوە، ئینجا لاوە ڕێبوارەکە وەك ئەوەی شتێکی بیرکەوتبێتەوە، دراوێکی یەك فرانکی بە (کارلۆ)دا.

-(کارلۆ) وتی: دەستتان خۆش، دەستتان خۆشبێت.

ڕێبوارەکە سوار ئەرەبانەکە بووەوەو سەر شانیەکەی لە خۆیەوە پێچا. (کارلۆ) پێکە شەرابەکەی لەسەر زەوییەکە هەڵگرتەوەو بەسەر پلیکانە تەختەکاندا بەرەو سەرەوە ڕۆشت. (جیرۆنیمۆ) گۆرانی دەچڕی. لاوە ڕێبوارەکە، کە لە ئەرەبانەکەدا خۆی گرموڵە کردبوو سەری بادا و لە ناکاو بیرۆکەیەك بە مێشکیدا گوزەری کرد، بزەیەك گرتی، کە هەروا دوو هەنگاوێك لە کوێرەکەوە دوور بوو گوتی:

-ناوت چییە؟

-(جیرۆنیمۆ)

-زۆر باشە، بەڵام (جیرۆنیمۆ) وریابە کلاوت نەچێتە سەر!

ئەرەبانچییەکە گەیشتە سەر دوایین پلیکانەکانی سەرەوە.

-بەڕێز.. چۆن کلاو نەچێتە سەرم؟

-دراوێکی ئاڵتونیم بە هاوڕێکەت بەخشی.

-زۆر سوپاس بەڕێز.. دەستتان خۆش بێت.

-باشە، بەڵام ئاگاداری خۆتبە!

-بەڕێز.. ئەوە برامە و فێڵ لە من ناکات.

لاوەکە کەمێك دوو دڵی نواند، بەڵام ئەرەبانچییەکە گەیشتە سەر جێگاکەی خۆی و ڕەشمەکانی بەدەستەوە گرت. ڕێبوارەکە پێش ئەوەی خۆی بە درۆ بخاتەوە لە ناو ئارەبانەکەدا جێگای خۆی خۆشکرد و بە جۆرێك سەری لەقاند، کە واتای ئەوە بوو (بیدەرە دەست قەدەر) و ئیدی ئەسپەکان کەوتنە ڕۆشتن.

کوێرە لە دوورەوە هەر سوپاسی دەکرد و دەستەکانی بۆ ڕادەتەکان. گوێی لێبوو (کارلۆ) لە ژووری کاروانسەراکە هاتە دەرەوە.

-(کارلۆ) وتی: (جیرۆنیمۆ).. خێراکە وەرە سەرەوە، (ماریا) ئاگری کردۆتەوە.

کوێرە سەری ڕاوەشاند و گیتارەکەی لەبن هەنگڵینا، بە پەلەکوتێ بەسەر

پلیکانەکاندا سەرکەوت. بەدەم ڕێگاکەوە بە براکەی وت:

–بێنە با دەستی لێبدەم، زۆر دەمێکە دەستم بەر دراوی ئاڵتونی نەکەوتوە.

–(کارلۆ) پرسی: چی دەڵێیت؟ مەبەستت لە چییە؟

(جیرۆنیمۆ) نزیك بۆوە و سەری براکەی لە ناو دەستەکانی گرت، کە ئەمە جوڵەیەکی تایبەتی ئەو بوو بۆ دەربڕینی میهرەبانی و خۆشحاڵی خۆی. ئینجا وتی:

–برای ئازیزم کارلۆ.. خەڵکی دەستکراوەش هەیە.

–(کارلۆ) وەڵامیدایەوە: تا ئێستا دوو لیرەو سی سەنتمان کۆکردۆتەوە، ئەمە سەرەڕای پارەی کابرای نەمسایش، کە بەهاکەی نیو لیرەیە.

–(جیرۆنیمۆ) هاواری کرد: ئەی بیست فرانکەکە؟ بیست فرانکەکە، من دەزانم

کە چونە ژوورەکەوە کوێرە بەملاوئەولادا دەکەوت و بە شەکەتیەوە خۆیدا بەسەر قەنەفەکەدا.

–(کارلۆ) پرسی: چی دەزانیت؟

–گاڵتەکردن بەسە.. دراوەکەم بدەرێ. ماوەیەکی زۆرە دراوی ئاڵتونیم بە دەستەوە نەگرتووە.

–چیت لە من دەوێت؟ دەتەوێت لە کوێ دراوی ئاڵتونیت بۆ پەیدا بکەم؟ ئێمە دوو سێ لیرە زیاترمان نییە!.

–کوێرە کێشای بە مێزەکەدا: تا ئێرە بەسە.. تێدەگەیت؟ ئایا دەتەوێت ئەو دراوە ئاڵتونیە لە من بشاریتەوە؟

–(کارلۆ) بە پەرێشانی و نیگەرانیەوە لە براکەی نواڕی. بۆ ئەوەی ئارامی بکاتەوە لە تەنیشتیەوە ڕۆنیشت و باسکی گرت و گوتی:

گوێ بگرە.. من هیچم لە تۆ نەشاردۆتەوە. چۆن باوەڕ بە شتی وا دەکەیت؟ کەس دراوی ئاڵتونی بە من نەداوە.

–بەڵام ئەو خۆی بە منی وت!

–کێ؟

–کوڕە لاوەکەی هەر پیاسەی دەکرد.

–چۆن؟ تێناگەم!

–وتی ناوت چییە؟ پاشان وتی: وریابە کڵاوت نەچێتە سەر!.

–(جیرۆنیمۆ) تۆ خەونت بینیوەو ئاگات لە خۆت نییە.

–ئاگام لە خۆم نییە؟ بەڵام گوێم لێبوو، من باش دەبیستم. وتی: نەهێڵیت فێلت لێبکات، من دراوێکی بیست فرانکیم پێداوە.. نا.. نا وتی: دراوێکی ئاڵتونیم پێبەخشیوە.

خاوەنی کاروانسەراکە هاتە ژوورەوە، وتی:

–چیدەکەن لێرە، بۆچی دەستتان لە کار و کاسبی هەڵگرتووە؟ ئەڕەبانەیەکی چوار ئەسپی گەیشتووە.

–(کارلۆی) وتی: پەلە بکە با بڕۆینە خوارەوە.

–(جیرۆنیمۆ) لە جێگای خۆی نەبزوت: بۆچی، بۆچی بێم، سودی چییە؟ تۆ لە تەنیشتمەوەیت و تۆ..

–(کارلۆ) باسکی گرت: هیچ مەڵێ.. با بڕۆنە خوارەوە.

(جیرۆنیمۆ) پێملی براکەی بوو. بە دەم ڕێوە بەخۆی دەگوت: دەزانی دوایی گفتوگۆ دەکەین.

(کارلۆ) لەوەی رویدابوو سەری تەقەی دەهات. لە خۆی دەپرسی بڵێیت (جیرۆنیمۆ) شێت نەبوو بێت. دەیزانی هەندێکجار

لەسەرخۆی نامێنێت و تورە دەبێت، بەڵام هەرگیز نەیبیستبوو بەو جۆرە بدوێت.

ئەو ئەرەبانەیەی گەیشتبوو دوو کەسی ئینگلیزی هێنابوو. (کارلۆ) کلاوەکەی گرتەوەو کوێرە دەستیکردە گۆرانی چڕین. یەکێك لە ئینگلیزەکان دابەزی و چەند وردەیەکی لە کلاوەکەی (کارلۆ) هاویشت.

-(کارلۆ) وتی: دەستتان خۆش بێت. ئینجا کەمێك هێواشی تر وتی: بیست سەنتیە.

(جیرۆنیمۆ) گوێی بە قسەکەی نەداو گۆرانیەکی دیکەی تێهەڵکرد. ئەرەبانەکە کەوتەوە ڕێ و دوو براکەش بە بێدەنگی سەرکەوتنەوە.

(جیرۆنیمۆ) لەسەر قەنەفەیەك ڕۆنیشت. (کارلۆ) چوە پاڵ کورە هەڵمییەکە.

-(جیرۆنیمۆ) پرسی: بۆچی هیچ ناڵێیت؟

-(کارلۆ) وەڵامیدایەوە: هەر ئەوەبوو کەوتم.

-چیت وت؟

-دەبێت ئەو شێت بووبێت!

-شێت؟ باشە هەنجەتێکت دۆزییەوە. ئەگەر کەسێك بڵێت من بیست فرانکم بە براکەت بەخشیوە شێتە!.

باشە بۆچی دوپاتی کردەوە و گوتی: نەهێڵیت گۆڵت لێبکەن.. ها؟

-لەوانەشە شێت نەبوو بێت، بەڵام کەسانی ناڕەسەن هەن چارەڕەشەکان دەکەنە دەسکەلا.

-(جیرۆنیمۆ) هاواریکرد: نا.. گاڵتەی کردووە؟ وەك چاوەڕوانم دەکرد.. دیارە دەستیدایە بوتڵە شەرابەکەی بەردەمی و هەمووی نا بەسەریەوە.

-(کارلۆ) بە گەروی گیراو و شڵەژاوییەوە وتی: بەڵام (جیرۆنیمۆ) بۆچی دەتەوێت کە.. چۆن باوەڕ دەکەیت کە من..

-بۆچی دەنگت دەلەرزێت.. ها؟ بۆچی .. ها؟

-(جیرۆنیمۆ) سوێندت بۆ دەخۆم.

-نا.. منیش باوەڕت پێناکەم.. بە من ڕادەبوێری.. دەزانم گاڵتەم پێدەکەیت.

-دەنگی مەیتەرەکە لە خوارەوە هات: هێی کوێرە موشتەری هات.

دوو براکە پەکپێ ڕاستبونەوەو لە پلەکان چونە خوارەوە، لە هەمان کاتیشدا دوو ئەرەبانە گەیشتن. ئەرەبانەیەکیان سێ پیاو، ئەوی دیکەشیان ژن و پیاوێکیان تێدابوو. (جیرۆنیمۆ) گۆرانی دەگوت، لە کاتێکدا (کارلۆ)، کە لە تەنیشتیەوە بوو، بە زەحمەت خۆی ڕاگیر کردبوو. ئایا دەبێت چی بکات؟ براکەی باوەڕ بە قسەکانی ناکات! بۆچی دەبێت شتی وا ڕوویدات؟!. بە نیگەرانیەوە دزە نیگایەکی ڕوخساری (جیرۆنیمۆ)ی کرد، کە بە سۆزەوە گۆرانییەکی خەمناکی دابەستبوو. وای بۆچوو کە ئەندێشەی نوێ بەو کەللەیەدا تێدەپەڕێت.

ئەرەبانەکان ڕۆشتن و (جیرۆنیمۆ) بەردەوامبوو لەسەر گۆرانی وتنەکەی. (کارلۆ) زاتی ئەوەی نەبوو گۆرانیەکەی پێببڕێت، نەیدەزانی چی پێبڵێت؟!. دەترسا دوبارە دەنگی بلەرزێت!.

-لە سەروی پلیکانەکانەوە دەنگی قاقای (ماریا) بەرزبۆوە، کە دەیگوت: ئەوە بۆچی بەردەوامیت لە گۆرانی وتن، وا دەزانیت منیش شتێکت پێدەدەم؟!.

(جیرۆنیمۆ) بێئەوەی گۆرانیەکەی تەواو بکات لەپڕ بێدەنگ بوو، وەك ئەوەی دەنگی لەگەڵ پچڕانی تاڵی گیتارەکە یەکدەم بێت. دووبارە بە پلیکانەکاندا سەرکەوتەوەو (کارلۆ)ش بەدوایدا ڕۆشت و لە ژوورەکەدا لە

تەنیشتیەوە ڕۆنیشت. (کارلۆ) بیری دەکردەوە چیبکات؟. دوبارە هەوڵیدا قەناعەت بە براکەی بکات و گوتی:

-(جیرۆنیمۆ) سوێند دەخۆم.. باش بیربکەرەوە. چۆن تۆ لەو بڕوایەدایت کە من..

(جیرۆنیمۆ) بێدەنگ بوو. وا دیاربوو بە چاوە مردوەکانی لە بزمارە خاکییە زۆرەکانی پشت پەنجەرەکەی دەنواڕی.

-(کارلۆ) دوبارە درێژەی بە قسەکانی دا: نەخێر، ئەو کەسە شێت نەبوە، بەڵام دیارە بە هەڵەدا چووە.. باش بۆی چوم، بەڵام پاشان هەستی کرد ئەو قسانە قەناعەتی پێناکات.

(جیرۆنیمۆ) لە ڕووی بێحەوسەڵەییەوە بە جوڵەیەك ئەوی لە خۆی دوور خستەوە، بەڵام (کارلۆ) بە گەرمییەکی نوێوە دەستی بە قسەکردن کردەوە:

-بۆچی کاری لەو جۆرە دەکەم؟ خۆت دەزانیت نە لە تۆ زیاتر دەخۆم و نەزیاتریش دەخۆمەوە، خۆ ئەگەر بمویستایە کۆتێکی بکڕم پرسم بە تۆ دەکرد. ئیدی بۆچی ئەو پارەیەت لێحەشاردەدەم؟ دەتوانم چی پێبکەم؟

-کوێرە لە ژێر لێوەوە وتی: درۆ مەکە، دەزانم درۆ دەکەیت!.

-(کارلۆ) بە پەرێشانیەوە وتی: (جیرۆنیمۆ) من درۆ ناکەم، نەخێر درۆ ناکەم.

-ئایا پێشەکیت بەو کچەداوە.. ها؟ یان لە پاشاندا پێیدەدەیت؟

-کێ.. ماریا دەڵێیت؟

-بەڵێ، ماریا، ئەی دەتەوێت کێ بڵێت؟ ها.. ئەی دزی درۆزن؟!. سیخورمەیەکی سرەواندە لاقەبرغەی براکەی، وەك ئەوەی ئیدی نەیەوێت لە تەنیشتیەوە دانیشێت.

(کارلۆ) هەستایە سەرپێ و بە واقوڕماوییەوە بۆ کوێرەی ڕوانی. پاشان بەرەو پلیکانەو دەرگای حەوشە ملینا و بە چاوی ئاو تێزاوەوە لە ڕێگاکەی ڕوانی، کە لە ژێر تەمێکی قورسی زەردا نغرۆ دەبوو. بارانەکە هێواشی کردبۆوە. دەستەکانی بە گیرفانەکانیدا ڕۆکردو بە هاوەڵی ئەو هەستە تاڵەوە، کە براکەی لە خۆی دووری خستەوە، ڕۆشت هەناسەیەکی ئازاد هەڵمژێت. چ پێشهاتێکی سەرسوڕهێنەرە؟ نەیدەتوانی بزانێت ئەو پیاوەی یەك فرانکیەکەی پێدابوو، کەچی لای براکەی وتبوی بیست فرانکی پێداوە، کێ بوو؟. دیارە بێمەبەست ئەو کارەی نەکردووە. (کارلۆ) یادەوەرییەکانی رابردووی بەیادا هێنایەوە، بەڵکو دوژمنێکیان هەبوو بێت و ئەم کەسەی بۆ تۆڵەسەندنەوە ناردبێت.. بەڵام لێکدانەوەکانی بێسودبوو. هەرگیز لە یادی نییە دڵی کەسێکی ڕەنجاندبێت، هیچ ڕووبەڕوبونەوەیەکی لە یادا نەبوو. بیست ساڵ بوو ژیانی سواڵکردن و وێڵگەڕی کردبووە پیشەی خۆی لە کەنار شەقامەکاندا کڵاوی لە خەڵك پاندەکردەوە.

ئایا کەسێك لەسەر ژن کاری لەو جۆرەی دەرهەق دەکات؟ ئەمەش دوور بوو، چونکە ماوەیەکی زۆرە لە هیچ ژنێك نزیك نەبۆتەوە. خزمەتکارەکەی مەیخانەکەی (دلارۆزا) دواهەمینیان بوو، کە ئەویش لە بەهاری رابردودا بوو. خۆ کەسیش لەو جیهانەدا هەڵناکەوێت لە پێناوی ئەو چارەڕەشەدا ئیرەیی پێببات!.. نەخێر.. نەیدەتوانی لەوە بگات چۆن کەسانی لەو جۆرە پەیدا دەبن. خەڵکی ئەم جیهانە گەورەیەی ئەم نایانناسێت.. ئەو خەڵکانەی لە هەموو ئاڕاستەکانی جیهانەوە دێن!. چی دەربارەی ئەوانە دەزانی؟

قسەکانی ئەو رێبوارەی بە براکەی وتبوو بیست فرانکم داوەتێ نهێنیەکیان لە پشتەوە بوو. (کارلۆ) ئەوەی پەسەند دەکرد، بەلاَم لە خۆی دەپرسی (چی دەستدەکەوێت؟!). ئەوەی ئاشکرابوو ئەوەبوو براکەی لێیکەوتبوە گومانەوە، ئەمیش نەیدەتوانی تەحەمولی ئەو بیرۆکەیە بکات.. نەیدەتوانی بهێلێت کارەکان بەو ئاڕاستەیەدا بڕۆن. بە خێرایی بە پلیکانەکاندا سەرکەوت.

(جیرۆنیمۆ) لەسەر قەنەفەیەك درێژبوو. خۆی وا پیشاندا ئاگای لە هاتنە ژوورەوەی ئەم نییە. (ماریا) خواردنی بۆ دانان و بە درێژایی کاتی خواردنەکە هیچیان ورتەیان لێوەنەهات. کاتێك (ماریا) دەستیکرد بە کۆکردنەوەی سفرەکەیان لە پڕێکدا (جیرۆنیمۆ) بە پێکەنینەوە وتی:

-(ماریا).. بەو دراوە زێڕە چی دەکڕیت؟

-دراوی چی؟!

-باشە، بلێ بزانم گوارە یان بازنی نوێ دەکڕیت؟

-(ماریا)، کە روی لە (کارلۆ) کرد پرسی: چی لە گیانی من دەوێت؟

لە حەوشەکەوە دەنگی چەرخەی ئەڕەبانەیەکی بارهەلگر بەئاستەم دەهات، ورتە ورتی چەند کەسێکیش، کە بە دەنگی بەرز دەدوان. (ماریا) بە دەسەپاچەییەوە بە پرتاو بەرەو خوارەوە رۆشت. پاش کەمێك چوار کەسی ولاَغدار هاتنە ژوورەکەوەو لەبەردەم مێزێك رۆنیشتن. خاوەنی کاروانسەراکە هات و سلاَوی لێکردن، ئەمان لە دەست کەشەکە گەلەك سەغلەت بون.

-یەکێکیان وتی: ئەمشەو بەفر دەبارێت!

کەسی دووەم باسی لەوە کرد، کە ساڵێکیان لەناو بەفری ئەوێدا گیریخواردوەو هێندەی نەمابوو لەتاو سەرما زایە ببێت. (ماریا) هات و لەبەردەمیاندا ڕاوەستا. مەیتەرەکە هات و هەواڵی خزمەکانی خۆی لێپرسین، کە لە (پرمیۆ) نیشتەجێ بوون.

هەوڵدرا ئەڕەبانەیەك گەیشتوە. دەمودەست (جیرۆنیمۆ) و (کارلۆ) بەرەو خوارەوە رۆشتن. (جیرۆنیمۆ)گۆرانی دەوت و (کارلۆ)ش کلاَوەکەی بە دەستەوە گرتبوو، رێبوارەکان پارەی خێریان لە کلاَوەکە کرد. (جیرۆنیمۆ) ئارام دەهاتە پێشچاو، تەنها دەیپرسی (چەند بوو؟!) و بەسەر لەقاندنیش ئاماژەی بەڵێی بۆ وەلاَمەکەی (کارلۆ) دەدایەوە. (کارلۆ) بێهودە هۆکاری دادەتاشی و لە هیچ حاڵی نەدەبوو، هەر هێندە نەبێت کە بەدبەختیەکی ترسناك روی تێکردوەو ئەمیش بێبەرگریکردن ماوەتەوە.

کە دوو براکە بۆ سەرەوە گەڕانەوە، ولاَغدارەکان شەرابیان دەنۆشی و بە پێکەنینەوە پێشوازیان لێکردن. ئەوەیان لە هەموویان لاوتر بوو بە (جیرۆنیمۆ)ی وت:

-شتێکمان بۆ بلێ، دراویشت پێدەدەم.

ئینجا رویکردە هاوەڵەکانی و گوتی (وانییە؟)

-(ماریا)، کە بە بوتڵە شەرابێکی سورەوە دەگەڕایەوە وتی: وێڵی کەن! ئەمڕۆ زەوقی جۆر نییە.

(جیرۆنیمۆ)، کە لە ناوەڕاستی ژوورەکەدا وەستابوو، لە وەلاَمی (ماریا)دا هەڵیکردە گۆرانی. دوای تەواوبونی گۆرانیەکە ولاَغدارەکان چەپڵەیان بۆ کوتا.

-یەکێك لە ولاَغدارەکان وتی: (کارلۆ) وەرە ئێرە دەمانەوێت وەك گەشتیارەکان دراو لە کلاَوەکەت رۆبکەین.

ئینجا دراوێکی بچوکی دەرهێنا و لەسەر کڵاوەکەی (کارلۆ) گرتبویەوە روو بە ئەو رایگرت، بەڵام (جیرۆنیمۆ) دەستی وڵاغدارەکەی گێڕایەوەو بە توندی وتی:

-بیدەی بە خۆم باشترە، لەوانەیە ئەو دراوە بکەوێتە جێگایەکی دیکەوە. بەڵێ جێگەیەکی دیکە!.

-چۆن بۆ جێگایەکی دیکە؟

-بەڵێ، بۆ ناولنگی ماریا!

هەموویان بە خاوەن کاروانسەراو (ماریا)شەوە دایانە قاقای پێکەنین. تەنها (کارلۆ) متەقی لە خۆی بڕیبوو، چونکە هەرگیز براکەی ئەو جۆرە گاڵتانەی لەگەڵدا نەکردبوو.

وڵاغدارەکان دەنگیاندا: وەرە لە تەنیشتمانەوە دانیشە و گوتیان (کەسێکی چەند قسە خۆشە!).

خۆیان فشاردا تا جێگای بۆ بکەنەوەو هەراوهوریا بڵندبوو. کوێرە لەو نێوەندەدا قسەی نەستەقی دەردەپەڕان و زیاد لە سروشتیش قسەکانی خەندەهێنەر و خۆش بوو، یەك لە دوای یەك شەرابی فڕدەکرد. کە (ماریا) بە وێدا تێپەڕی کوێرە ویستی بیخاتە باوەشی خۆیەوە. یەکێك لە وڵاغدارەکان وتی:

-دیارە وا دەزانێت جوانە، بەڵام پیر و ناشیرینە).

بەڵام کوێرە (ماریا)ی گرت و لەسەر کۆشی خۆوە دایناو گوتی:

-ئێوە ئەقڵتان وەك پارچە بەردە، من پێویستم بە چاو نییە تا بیبینم!.. ئەوە (کارلۆ) لە کوێیە.. ها؟ دیارە لە نزیك کورەکەیەو دەستەکانی لە گیرفانی رۆناوەو بزە دەیگرێ.

هەمویان رویان بەرەو (کارلۆ) وەرگێڕا، کە پشتی لە کورەکە و دەستەکانی لە گیرفانەکانی رۆکردبوو، بە هۆی بزەیەکی بەزۆرەوە دەمی داچەقاندبوو، چونکە حەزی دەکرد بە پێی هەستی براکەی رەفتار بکات.

مەیتەرەکە هاتە ژوورەوەو بە وڵاغدارەکانی راگەیاند هێندە کاتیان لەبەردەمدا نییە پێشئەوەی شەودابێت بگەنە (پرمیۆ). هەموویان هەستان و بە پێکەنینەوە رۆشتن. دوو براکە بە تەنها لە ژوورەکەدا مانەوە. پێدەچوو کاروانسەراکە پاش فراوین لە خەوی پاشنیوەڕۆدا بێت. (جیرۆنیمۆ) سەری خستبوە سەر مێزەکەو خۆی وا پیشاندەدا باوێشك دەدات. (کارلۆ) بۆ چەند خولەکێك بە درێژی و پانی ژوورەکەدا هاتوچۆی کرد و ئینجا دانیشت. بێئەندازە شەکەت بوو، وەك ئەوەی مێردزمەیەکی ترسناك هاپیبێتی. بیرکردنەوەکانی پەرێشان و پچڕپچڕ بوو. هەموو شتەکانی ئەو بەیانیە بینیبوی لە دیدیەوە دوور و نادیار بون. ئەو رۆژە گەرمانەی هاتوە یاد بە هاوەڵی براکەی رێگای دووری نغرۆی ناو تەپوتۆزیان دەبڕی. هەموو ئەوانە لەبەرچاویدا دوور و بزر و جێگای باوەڕ نەبون، وەك ئەوەی ئەگەر نەبوو هەرگیز روویدەن.

وڵاغدارێکی لە (تینزل)ەوە دەهات لە دەوروبەری عەسردا گەیشت. لە دوای ئەمیشەوە چەند ئەرەبانەیەکی دیکە هەبوون، کە هەریەکەیان ماوەیەکیان لە نێوانیدابوو، هەموشیان بەرەو خۆرئاوا دەرۆیشتن. دوو براکە چوار جار سەرەو خواریان کرد. ئاسمان زەردەپەڕ بوو، کەمکەمە تاریکی دادەهات، کاتێك پاش بەرێکەوتنی دوایین ئەرەبانە بۆ سەرەوە گەڕانەوە. چرایەکی رۆن لە پێشەبانەکەوە هەڵواسرابوو، بە زەردی دەگڕا. ئەو کرێکارانە گەیشتن، کە کەمێك دوورتر

لەوێوە لە کانێکی ئەو ناوە کاریان دەکرد و لە نزیك کاروانسەراکەوە شوێنی نیشتەجێبونیان بۆ خۆیان سازکردبوو. (جیرۆنیمۆ) چووە تەنیشتیان و (کارلۆ)ش بە تەنها لەسەر مێزەکە مایەوە، ئەم تەنهاییە لای ئەم زۆر دژوار بوو. لە دوورەوە گوێی لە دەنگی بەرزی (جیرۆنیمۆ)بوو کە بەدەنگی بەرز باسی لە منالی خۆی دەکرد. باسی لەو شتانە دەکرد بە چاو بینیبونی و لە یادی مابوو. لە یادێتی باوکی لە کێڵگەدا کاری دەکرد، باخێکی بچوك، دربناوێك لە نزیك پەنجەرەی ماڵەکەیانەوە، دوو کچی پینەچی، تەپۆلکەکانی پشت کلێسا، کە رەز بوو. هەروەها روخساری منالی خۆشی، وەك ئەوەی لە ئاوێنەدا بینیبوی. (کارلۆ) زۆر جاران گوێبیستی ئەو رستانە ببوو، بەڵام ئەمشەو نەیدەتوانی ئەوانە ببیستێت. هەستیدەکرد ئاوازەکەی گۆڕاوەو واتایەکی نوێ لە پشت هەریەك لەو وشانەوە خۆی حەشارداوە. سەرزەنیشتکردنێکی سمبولیانەیە، کە جنێوی پێدەدەن.

نیوەشەو بوو، (کارلۆ) بە نهێنی خۆی بۆ لای دەرگاکە کێشایەوەو بەرەو شارێکە ملینا. باران لییکردبوۆوەو کەش ساردبوو. (کارلۆ) بیری کردەوە بینی حەز دەکات بڕوات و خۆی وێڵ بکات. لەو تاریکیە خۆشەدا سەربنێتەوە. لە چاڵێکدا بنوێت و ئیدی بێدار نەبێتەوە. لە ناکاو دەنگی چەرخەی ئەرەبانەیەك سەری پێهەڵبڕی. رووناکی دوو چرای بینی بە هێوری نزیك دەبونەوە.

دوو پیاو لە ئەرەبانەکەدا بوون. یەکێکیان بە ڕوخسارێکی ریش تاشراوی پەژموردەوە. کە سێبەرەکەی (کارلۆ)ی بینی لە ناو تاریکیەکەدا بەرامبەر رووناکی دوو چراکە راوەستاوە، لە جێگای خۆی وشك هەڵات. (کارلۆ) وەستاو کڵاوەکەی داگرت. ئەرەبانەکە بزربوو. روناکیەکەش رەوییەوە. (کارلۆ) دووبارە لە تاریکیدا مایەوەو کەوتە لەرزەو ترسی لێنیشت. یەکەمجار بوو لە ژیانیدا سڵ لە تاریکی بکاتەوە، جۆرە ترسێك کە هەستیدەکرد بەشێوەیەکی سمبولیانە لەگەڵ بەزەیی بۆ براکەی هاوبەندە. پێی هەڵگرت، وەك ئەوەی کەسێك رەدوی کەوتبێت بە هەناسەبڕکێوە گەیشتەوە کاروانسەراکە.

کاتێك دەرگای ژوورە بچوکەکەی ترازاند دوو کەسەکەی کەمێك پێشتر بە ئەرەبانەکەوە بەلایدا ڕەتبوون لەبەردەم مێزێك رۆنیشتون، کە بوتڵێك شەرابی لەسەرەو بە جۆرێك سەرگەرمی گفتوگۆبوون ئاگایان لەم نەبوو.

خاوەنی کاروانسەراکە هەر لە دوورەوە (کارلۆ)ی بینی وتی:

–تۆ لە کوێ بویت؟!. بۆچی براکەت بە تەنها بەجێدێڵیت؟.

–(کارلۆ) بە پەرۆشەوە وتی: بۆچی چیبوە؟!

–(جیرۆنیمۆ) سەریکردۆتە سەر خواردنەوە. تۆ دەزانیت لای من وەك یەکە، بەڵام تۆ دەبێت لە بیری رۆژانی خراپی داهاتوشدا بیت.

(کارلۆ) چووە تەنیشت براکەی و باسکی گرت و گوتی:

–بابڕۆین.

–کوێرە وتی: چیت لە رۆحی من دەوێت؟!

–کارلۆ وتی: بابڕۆین بخەوین.

–دەست لەیەخەم بەردەو وازبێنە، ئەوە منم پارە پەیدا دەکەم و هەرچیش دڵم بخوازێت ئەوە دەکەم!. تێگەیشتیت. تۆ ناتوانیت هەمووی لە گیرفانەکانت بپەستێت!. لەوانەیە وا بزانن هەمووی بە من دەدات؟! هەرگیز!.. من کەسێکی

کوێری بێچارەم، بەڵام کەسانێك هەن بەخشندەو بە بەزەیین و دەڵێن (بیست فرانکم بە براکەت بەخشیوە!).

کرێکارەکان لە قاقایاندا.

-(کارلۆ) وتی: بەسە.. هەستە وەرە لەگەڵمدا.

براکەی بەرەو پلیکانەیەکی باریك کێش کرد، کەمیچی دەرگای ژوورێك بوو، ئەو جێگایەی تیایدا دەخەوتن. بەدەم ڕۆشتنەوە (جیرۆنیمۆ) هاواری کرد:

-دەستەکەت کەوتەڕوو، چاکەی پیاو چاك دەرکەوت، بەڵێ.. هەموی لەلام ئاشکرایە، ئیدی دەبێت چاوەڕوانی بکێشیت. ئەی (ماریا) لە کوێیە؟!. دیارە دراوەکەت لە دەغیلەکەی ئەو هاویشتوە!. ئەوە منم گۆرانی دەبێژم و گیتار دەژەنم، منم ناندەری تۆ، بەڵام تۆ دزیت)..

خۆیدا بەسەر جێگاکەیدا. ئەو روناکییە کەمەی لە حەوشەکەوە دزەی دەکرد تا ژێر پلیکانەکان درێژ دەبۆوەو ئەو دەرگایەی تاکە هاوسێی ژوورەکەیان بوو نیوە کراوە بوو، (ماریا) جێخەوەکانی ناو ئەو ژوورەی ئامادە دەکرد. (کارلۆ) لە تەنیشت براکەیەوە ڕاوەستاو لێیوردبۆوە، بە روخساری هەڵماسیوو، لێوی شینهەڵگەڕاو و پەرچەمی منالآنەی چەسپاوی سەرناوچاوانیەوە لە تەمەنی خۆی پیرتر دەینواند. (کارلۆ) خەریکبوو پەیی بەوە دەبرد کە خانەگومانی براکەی هی ئەمڕۆ نییە و بەڵکو لە کۆنەوە لە دڵیدا چەسپیوەو بۆی نەڕەخساوە هەستەکانی دەربڕێت. (جیرۆنیمۆ)ش هیچی لەو بارەیەوە نەدرکاندبوو. واتە نەیدەوێرا دان بەوەدا بنێت و هەموو ئەو ئەرك و ڕەنجەی لەگەڵیدا دابوی بەزایە چووە، هەموو خەم و پەژارەو فیداکارییەکانی سەردەمی لاوێتی هەموو ئەوانە بێهودەبوو. ئایا دەبێت چیبکات؟! ئایا دەبێت درێژە بەو پیشەیەی بدات؟ چاوساغی هەنگاوەکانی براکەی بێت، گەدایی بۆ بکات، چاودێری بکات و هەموو رۆژەکانی ژیانی لەو پێناوەدا دابنێت؟. لە کاتێکدا جگە لە سوکایەتی و بێمتمانەیی هیچ دەستکەوتێکی نەبوو!. ئەگەر براکەی وا دەزانێت ئەم دزە ئیدی هەر بێگانەیەکی دیکە دەتوانێت لای (جیرۆنیمۆ) باش جێگای بگرێتەوە. تاکە شتێکی مابۆوە ئەوەبوو بەجێبێڵێت و بۆ هەتا هەتایە دەستبەرداری ببێت. لەوانەیە بەو جۆرە (جیرۆنیمۆ) هەست بەو ستەمە بکات دەرهەق بە براکەی کردویەتی و ئەو کاتە تێدەگات و چارەڕەش دەبێت. ئەی خوایە دەبێت چی بەسەر بێت؟!، بەڵام بۆ ئەم، کە هێشتا لاو بوو، کار قاتی نەبوو، دەیتوانی لە کێڵگەیەکدا کار پەیدا بکات. (کارلۆ) بەو حەیران و سەرەخولێیەوە چاوی کەوتە سەر روخساری براکەی. وا هاتە پێشچاوی کە براکەی لە لاڕێیەکداو لەبەرتیشکی سوتێنەری خۆردا ڕۆنیشتوە، چاوە گەورە سپییەکانی، کە نابینن، لە ئاسمان بڕیوەو بە دەستەکانی دەیەوێت ئەو تاریکاییە بەرجەستە بکات کە دەوری گرتووە. بەمپێیە (کارلۆ) هەستیکرد نەك هەر کوێرە جگە لە ئەم کەسی نییە، بەڵکو ئەمیش نەیدەتوانی دەستبەرداری براکەی ببێت و ئەو میهرەبانیەی لە دڵیدا بۆ ئەو هەیبوو هۆی بەهێزی دڵی بوو بۆ ژیان..

لەگەڵ ئەوەشدا یەکەمجار بوو لەوە گەیشت دڵنیایی و میهرەبانیی لە هەردوولاوە و پۆزش هێنانەوەی کوێرە بۆ ئەم شتێکی ناچاری بون تا بتوانێت شانبداتە بەر بەدبەختیەکانی ئەو هەموو ئەرکە. نەیتوانی بەو زوانە چاو لەو

هیوایە بپۆشێت و پێویستی بە براکەی هەبوو. هەروەك چۆن براکەشی پێویستی بە ئەم هەبوو. چەندە سەریهێناو برد نەیویست و نەیتوانی دەست لە براکەی بەربدات. کەواتە یان دەبێت شانبداتە بەر توانج و پلاری ناڕەوای براکەی یان بە یەکجاری ئەو ناڕەوایی و قسە و قسەلۆکانەی براکەی بڕەوێنێتەوە..

ئاخ، ئەگەر دەیتوانی دراوێکی ئالتونی بەدەستبێنێت! ئەگەر بیتوانیایە سبەینێ بە براکەی بڵێت شاردویەتیەوە.. نەوەك لەگەڵ ئەم خەڵکانە لە خواردنەوەدا سەرقی بکات تا لێیزەوت نەکەن.

دەنگی پێ لەسەر پلیکانە تەختەکانەوە نزیك دەبۆوە. ڕێبوارەکان بون چونە ژورەکەی خۆیان. بیری کردەوە بچێت لە دەرگاکەیان بدات و ڕووداوی ئەو ڕۆژەیان بۆ بگێڕێتەوەو داوای بیست فرانکیان لێبکات، بەڵام هەر زوو تێگەیشت ئەم ئەزمونە بێهودەیە، چونکە کەس بڕوای پێناکات. کەوتەوە یادی، کە پیاوە گەنجە ڕەنگ پەڕیوەکەی ناو ئەرەبانەکەی بەلایدا تێپەڕی، کە ئەمی لە تاریکیەکەدا بینی چەند ترساو خۆیدا بەسەر جزدانە هەڵاوساوەکەیدا. شەو تاریك بوو، دەنگی پێی قورسی کرێکارەکان دەبیسترا، کە بەسەر پلیکانە تەختەکاندا دەچونە خوارەوەو لەگەڵ دوور کەوتنەوەیان هەر گفتوگۆیان بوو.

دوو دەرگای کاروانسەراکە داخران. مەیتەرەکە جارێکی دیکەش بەسەر پلیکانەکاندا ڕەت بوو. خامۆشی باڵی بەسەر هەموو شوێنێکدا کێشا. (کارلۆ) جگە لەپرخەپرخی براکەی هیچی دیکەی نەدەهاتە بەرگوێ. پێشئەوەی خەو بیباتەوە مێشکی زۆر جەنجاڵ بوو. کە لە خەو ڕاچڵەکی هێشتا دنیا تاریك بوو. لە پەنجەرەی ژوورەکەی روانی، لەناو تاریکیەکەدا هەستی بە چوارگۆشەیەکی خاکی کرد. هێشتا (جیرۆنیمۆ)، وەك خەوی قورسی مەی خۆرێك، لە پرخەی خەودابوو. (کارلۆ) بیری لەو ڕۆژە کردەوە لەبەردەمیدایە و لەرز دایگرت تاڕادەیەك ئەو ڕۆژەی هاتەبەرچاو، شەوەکەی و ڕۆژەکەی دیکە و ئیدی هەموو ئایندەی خۆی بینی. لەو ڕۆژ و تەنهاییەی دوچاری دەبێت تۆقیبوو. بۆچی شەو ئەو ئازایەتیەی نەنواند؟ داوای بیست فرانکی لەو هەندەرانیانە نەکرد، لەوانەیە بەزەییان بجولایە!. کێ چوزانێت؟! لەوانەیە وا باشتر بووبێت.. بەڵێ، بەڵام بۆچی باشتر بوو؟!. لە جێگاکەی ڕاستبۆوەو دانیشت. هەستی بە لێدانی دڵی خۆی کرد. دەیزانی بۆچی واباشتر بوو چاو شۆڕبکات، چونکە لە دیدی ئەواندا وەك گوماندارێك دەمایەوە، کە بەو جۆرە.. لە پەڵە لێڵەکەی ڕوانی کە بەرەو سپێتی هەڵدەگەڕا. ئەو بیرۆکەیەی بەبێ ویستی خۆی بە مێشکیدا هات کاری کردە نەبوو..! نەشیاو بوو...!. بێگومان دەرگاکەیان کلۆمداوەو پاشانیش بێدار دەبنەوە. گەردو گوڵی بەیان هەڵاتنی خۆری بەو زووانە ڕادەگەیاند.

(کارلۆ) هەستاو چووە نزیك پەنجەرەکەو ناوچاوانی بە شوشە ساردەکەوە نوساند. بۆچی لە خەو بێدار ببۆوە، بۆ بیرکردنەوە؟.. بۆئەوەی کارێك ئەنجام بدات، چجۆرە کارێك؟ دەشیزانی ئەوە کاری کردە نییە و سەرەڕای ئەوەش تاوانە.. تاوان!.

ئایا بیست فرانك چ گرنگیەکی هەیە؟ بە تایبەت بۆ کەسانێك کە گەشتێکی هێندە گرانیان لەبەردەمدایە و بە تەنیاش بۆ خۆشگوزەرانیە. ئەی ئایا پەی بە بزربونی ئەو

بڕە پارەیە دەبەن؟. بەرەو دەرگاکە ڕۆشت و لەسەرخۆ کردییەوە. سێ هەنگاو واوەتر ئەو دەرگایە بوو، کە دەبوو کڵۆم درابێت. بە مێخی سەر دیوارەکەوە پۆشاکی دەرەوەی ڕێبوارەکان هەڵواسرابوو. (کارلۆ) بە بێدەنگی کەوتە پشکنینی ئەو پۆشاکانە. ئاخ.. ئەگەر مرۆڤەکان بیانکردایە بە خوو جزدانەکانیان لەناو گیرفانەکانیان بەجێهێشتایە ژیان ئاسان دەبوو!..

بەڵام گیرفانەکان بەتاڵ بوون. دەبێت چیبکات؟. بگەڕێتەوە بۆ ئەو جێگایەی لێوەی هاتوە؟ بەڵکو بتوانێت ڕێگایەکی دیکە بۆ بەدەستهێنانی بیست فرانک بدۆزێتەوە، چارەسەرێکی کەمتر مەترسیدار و زیاتر عادلانەتر ئەگەر هەوڵ بدات لە دەستگیرۆییەکانی ڕۆژانە شتێك لابدات تا ئەو بڕە پارە پێویستە یان دراوە ئاڵتونییە کۆ دەکاتەوە، بەڵام ئەو کارە هێندە زۆر دەخایەنێت.. بۆ ئەو کارە.. چەند مانگێك و لەوانەیەساڵێکیش پێویست بێت.. بۆ سەرەوە بچم.. کەمێك غیرەت، بەڵام هەروا لە ڕاڕەوەکەدا چەقی بوو، لەبەردەمی خۆی دەنواڕی. ئەو تروسکاییە ئاسۆییە چیبوو، کەوا دیاربوو لە دەرگاکەوە بۆ سەر ڕاڕەوەکە راکشاوە؟! ئایا ئەگەر هەبوو ڕێبوارەکان لە یادیان کردبێت دەرگاکە لە پشتەوە کڵۆم بدەن؟ بۆچی سەراسیمەبوو؟ مانگێك دەبوو ئەو دەرگایە دانەدەخراو هەرچیشیان لەگەڵ دەکرد سودێکی نەبوو. بەهەرحاڵ بە درێژایی هەموو هاوین ئەو ژوورە سێجار نەبێت کەسی تێدا نیشتەجێ نەبوە. دووجاریان لەلایەن دوو کرێکاری ڕێبوارەوەو جاری سێیەمیش لەلایەن جیهانگەڕێکەوە، کە قاچی شکابوو. ئاخ.. بەڵام دەبێت کەمێك ئازاو جەربەزە بێت و بەختیش یاوەری بێت. هەر کەمێك دلێری. خۆ ئەگەر بەئاگاهاتنەوە دەبێت بەهانەیەکیان بۆ ئامادە بکات. لە درزی دەرگا کراوەکەوە چاوێکی خێرای بە ژوورەکەدا گێڕا. لەناو تاریکییەکەدا جەستەی دوو ڕێبوارەکەی هەڵاوێرد، کە لەسەر جێخەوەکەیان درێژ ببون، گوێی لە هەناسەدانی ڕێکوپێکیان بوو. بەهێوری دەرگاکەی ترازاند و بەپێی پەتی چووە ژوورەوە. بەرامبەر بە پەنجەرەکە لە پاڵ دیواری ژوورەکەدا دوو جێگا خەو هەبوون. (کارلۆ) یەکڕاست بەرەو مێزی ناوەڕاستی ژوورەکە ڕۆشت و بەدەستەکوتێی خێرا شتەکانی پشکنی، بەستەیەك کلیل، قەڵەمبڕێك، کتێبێکی بچوك و هیچی دیکە. دیار بوو هیوادار بوو دراوەکە لەسەر مێزەکە ببینێتەوە!.. دەبێت بکشێتەوە، بەڵام کەمێك ئازایەتی و وریایی دەیتوانی رزگاری بکات.. لە جێخەوی نزیك دەرگاکە چوە پێشەوە. شتێك لەسەر کورسییەکە بوو، دەستی درێژکرد، دەمانچەیەك بوو. (کارلۆ) داچڵەکی.. ئایا نابێت هەڵیگرێت؟! ئەی بۆچی ئەم کابرایە چەکەکەی لەبەردەستیدا داناوە.. گەر لەخەو رابێت و ئەم ببینێت.. چ گرنگییەکی هەیە، دەڵێت: (بەرێز هەستە، سێ سەعات لە کاتەکە تێپەڕیوە!).

چەکەکەی لە جێگای خۆی دانایەوەو دەستی بە گەڕان کردەوە. لە کورسییەکەی دیکەش نزیك بۆوە، ئەمە کراسە، پاشان ئەی خوای گەورە ئەمە ئەو شتەیە وێڵە بە دوایدا، جزدانێکی پارەیە. توند لە ناو دەستیدا گرتی. دەنگی خشە خشێك هات. (کارلۆ) بە پەلە خۆی خزاندە ژێر یەکێك لە جێخەوەکانەوە. دەنگێکی دیکە بەرز بۆوە. ئینجا دەنگێکی بەرزی یەکێك لە خەوتوەکان. باوێشکێکی لەسەرخۆو ئینجا

خامۆشی و بێدەنگییەکی قوڵ. (کارلۆ) پارەکەی لە چنگدابوو، بە بێجوڵە لە جێگای خۆی وشك ببوو، هیچ شتێك جوڵەی تێدا نەمابوو.

ئاسۆ روناك بوٚوە. (کارلۆ)ش نەیدەوێرا هەستێتەوە. تاوی دایە خۆی و بە گاگۆڵکە خۆی بەنێو دەرگاکەدا کرد و خۆی گەیاندە راڕەوەکە. لەسەرخۆ هەستایەوە، هەناسەیەکی نوێی هەڵمژی، جزدانەکەی کردەوە، کە سێ بەش بوو. لە بەشەکانی لای راست و چەپ چەند دراوێکی زیوی تێدابوو. بەشی ناوەڕاست بە زنجیرێکی تایبەت داخرابوو. (کارلۆ) ئەرکی خۆی دەزانی، کە دەبێت بیکاتەوە، ئینجا دوو پەنجەی تێرۆکرد. پەنجەی بەر سێ دراوی ئاڵتونی کەوت. سەرەتا ویستی دوو دانەیان دەربهێنێت، بەلاّم هەرزوو پەشیمان بۆوە.

یەکێك لە بیست فرانکییەکانی دەرهێناو دایخستەوە. دوبارە کەوتەوە سەر چۆك و بەرەو دەرگا نیوە کراوەکە گەڕایەوە، دووبارە بێدەنگی باڵی بەسەر ژوورەکەدا کێشابوو. لەگەڵ ئەوەی لە ژوورەوەی روانی بەزەبر جزدانەکەی توڕداو کەوتە ژێر جێخەوی دووەم. ئەگەر رێبوارەکە بێداربوٚوە وا دەزانێت لەسەر کورسییەکە کەوتۆتە خوارەوەو خزاوەتە ژێرەوە. (کارلۆ) لەسەرخۆ هەستایەوە. گوێی لە خشەخشێك بوو، ئینجا دەنگێك هاواریکرد: (چییە.. چیبوە؟).

(کارلۆ) هەناسەی خۆی توندگرت و بە چەند شەقاوێکی لەسەرخۆ خۆی خزاندەوە ژووری ژێر پلیکانەکان. ئیدی لەوێدا دڵنیابوٚوە. گوێی هەڵخست.. جیرەی جێخەوەکەی بیست، پاشان بێدەنگی. دراوە ئاڵتونیەکەی لەناو قولەمستیدا توند گرتبوو. بە مورادی دڵی خۆی گەیشتبوو. بیست فرانکی هەبوو، دەیتوانی بە براکەی بڵێت: (من دز نیم). لەگەڵ سپێدەی بەیانیدا دەکەونە رێ، بەرەو باشور دەڕۆن، بەرەو (برمیۆ) و پاشان بۆ (فالتلین، تیرانۆ، ئادل، برنۆ تا دەریاچەی ئیزۆ). کەس گومان لەو رۆشتنە کتوپڕەیان ناکات، چونکە دوێنێ خاوەن کاروانسەراکەی لە بڕیارەکەیان ئاگادارکردبوو. پێیگوتبوو (چەند رۆژێکی دیکە دەڕۆین).

تاریکی شەو رەوییەوە. ژووری ژێر پلیکانەکان بە روناکییەکی خاکی رۆشن بوٚوە. ئێستا دەبێت (جیرۆنیمۆ) بێدار بێتەوە تا لە سپێدەدا بکەونەڕێ، چونکە سەفەری پیادە دەبێت بەیانیان زوو دەستپێبکات. پاش ماڵئاواییەکی خێرا لەگەڵ خاوەن کاروانسەرا، مەیتەر و (ماریا) بڕوات. کاتێك ماوەیەکی باشیان بڕی و پاش چەند سەعات کە گەیشتنە دۆڵەکە ئیدی لەگەڵ (جیرۆنیمۆ) گفتوگۆ دەکات.

(جیرۆنیمۆ) هێشتا لەناو جێگاکەیدا کینگڵی دەداو خۆی دەکێشایەوە.

-کارلۆ وتی: (جیرۆنیمۆ)!

-چی ڕویداوە؟!.

بە یاریدەی (کارلۆ) هەستاو لەسەر جێگاکەی دانیشت.

-(جیرۆنیمۆ) بڕۆین؟!

-بۆچی؟!! بە هێمنی دوو چاوە مردوەکەی لە براکە کرد.

(کارلۆ) دەیزانی کوێرە کەمکەمە روداوەکانی رۆژی رابردوی دێتەوە یاد، بەلاّم هیچ ناڵێت، مەگەر مەست بێت.

-(جیرۆنیمۆ).. کەش ساردی کردووەو دەبێت ئێستا بکەوینەڕێ. وەرزی خۆش بەسەرچوو، بابڕۆین.. بۆ نیوەڕۆ دەگەینە (بلادەر).

(جیرۆنیمۆ) هەستا. لە هەموو لایەکەوە جموجۆڵی لە خەوڕابون دەبیسترا. لە حەوشەکەدا خاوەنی کاروانسەراکە لەگەڵ مەیتەرەکەدا دەدوا. (کارلۆ) جێگاکەی ڕێکخستو چووە خوارەوە. لە ڕاستیدا (کارلۆ) بەیانیان زوو لە خەو رادەبوو، زۆر جار پێش خۆرکەوتن لەسەر شاڕێکە پیاسەی دەکرد. بۆ لای خاوەنی کاروانسەراکە رۆشت و وتی:

–ئیدی ئێمە دەڕۆین.

–کاروانسەراکە پرسی: ئەمڕۆ دەکەونە ڕێ؟

–بەڵێ. جێگاکەمان زۆر ساردە و لەگەڵ ئەو (با) کزەی هەڵدەکات دەمانبەستێ.

–زۆر باشە، بەلاّم لە زمانی منەوە سلاّو لە (باڵدتی) بکە، ئەگەر بینیتان، بڵێ ئەو زەیتە لە یاد نەکات، کە بەڵێنی پێدابوم.

–پەیامەکەت دەگەیەنم. دەربارەی کرێی ئەمشەومان.. ئینجا دەستی بە گیرفانیدا رۆکرد.

–خاوەنی کاروانسەراکە وەلاّمیدایەوە: نامەوێت. ئەو بیست سەنتە بۆ براکەت.. خۆ منیش گوێم لە ئاواز و گۆرانیەکانی گرتوە. خواتان لەگەڵ.

–(کارلۆ) وتی: دەستتان خۆش.. هەرچۆنێك بێت دەتبینمەوە. هێندە دەسەپاچە نین و هەر دەگەڕێینەوەو (برمیۆ)ش هەر دەمێنێ. ئینجا بزەیەکی کرد و بە پلیکانە تەختەکاندا سەرکەوت.

(جیرۆنیمۆ)، کە لە ژووری ژێر پلیکانەکاندا وەستابوو گوتی:

–ئامادەی رۆشتنم.

–(کارلۆ) وەلاّمیدایەوە: هەر ئێستا.

کەلوپەلەکانیان، کە لە باوەڵێکی بچوکدا بوو، بە چاوتروکانێك کۆکرایەوە. ئینجا (کارلۆ) وتی:

–رۆژێکی خۆشە، بەلاّم ساردە.

–کوێرە وەلاّمیدایەوە: بەڵێ، دەزانم.

هەردوکیان لە ژوورەکە هاتنە خوارەوە.

–(کارلۆ) وتی: کەمێك لەسەرخۆ، ئەو دوو کەسەی دوێنێ شەو گەیشتن هێشتا لە خەودان. بەهێوری بەرەو خوارەوە رۆشتن.

–(کارلۆ) وتی: خاوەنی کاروانسەراکە رایسپاردم سلاّویت پێبگەیەنم، چووە بۆ لای هەرزاڵەکان و پاش دوو سەعاتی دیکە دەگەڕێتەوە. بیست سانتی کرێکەشی بە تۆ بەخشی. ساڵی ئایندە دووبارە دەیبینینەوە.

(جیرۆنیمۆ) هیچی نەگوت و ملی شاڕێکەیان گرت، کە لە ژێر بومەلێڵدا درێژ دەبوەوە. (کارلۆ) باسکی چەپی براکەی گرت، هەردوکیان بە هێمنی بەرەو دۆڵەکە کەوتنە ڕێ. پاش ماوەیەك بە جێگایەك گەیشتن ڕێگاکە پێچاوپێچی زۆری تێدابوو، تەم دەوروبەریانی تەنیبوو. وا دەردەکەوت لوتکەی چیاکان کەوتبنە ژێر فشاری هەورەکانەوە.

(کارلۆ) بیری کردەوە (ئێستا پێیدەڵێم). بەبێئەوەی هیچ بڵێت دراوە ئاڵتونیەکەی لە گیرفانی دەرهێناو لەناو مستی براکەی رۆکرد و (جیرۆنیمۆ)ش، کە دراوەکەی لە نێو پەنجەکانیدا هەڵسوو، لە روخساری خۆی نزیك کردەوەو گوتی:

–خۆم دەمزانی!

–(کارلۆ) بە سەرسوڕمانەوە لە (جیرۆنیمۆ)ی ڕوانی و خاوەخاو گوتی: بەڵێ!

–ئەگەر ئەو پیاوە هەندەرانیەش باسی نەکردایە خۆم هەردەمزانی!.

–(کارلۆ) بە سەراسیمەبونەوە وتیەوە: بەڵێ، بەڵێ. ئایا دەزانیت بۆچی نەمویست لەوێ لەبەردەمی ئەو خەڵکەدا بتدەمێ؟ دەترسام

هەموی بەفیرۆ بدەیت.. وانییە؟. وا بزانم کاتی ئەوە هاتووە کراس و جوتێك پێڵاوی نوێت بۆ بکرم. هەر لەبەرئەوە بوو من..

-کوێرە بە توندی سەری رادەوەشاند: بۆچی؟ دەستی بۆ جلەکانی برد، ئەمە باشە، گەرمە و ئیدی بەرەو باشوریش دەڕۆین.

(کارلۆ) سەری لەوە سوڕدەما (جیرۆنیمو) چۆن لە شتەکان تێدەگات، پێنەدەچوو رازی بێت و داوای پۆزشی نەکرد.

-(کارلۆ) وتی: (جیرۆنیمۆ) بڕوانە، بڵێ کە من راست بوم، بۆچی خۆشحاڵ نەبویت؟!. خۆ ئێستا دراوەکەمان هەیە، دراوە ئاڵتونیەکەت وەك خۆی ماوە، ئەگەر لەوێ بە تۆم بگوتایە کێ چوزانێت.. نەخێر، وا باشتر بوو بەو جۆرە بجولێمەوە..

-(جیرۆنیمۆ) هاواریکرد: کەمتر درۆ بکە.. بەسە.

-(کارلۆ) باسکی براکەی بەرداو ڕاوەستا: من درۆ ناکەم.

-من دەزانم تۆ درۆ دەکەیت. تۆ هەمیشە درۆ دەکەیت.. تۆ زۆر جار درۆت لەگەڵ من کردووە. تۆ دەتویست هەموی بۆ خۆت هەڵگریت، بەڵام ترسایت و.. تەواو.

(کارلۆ) سەری داخست، بێئەوەی وەڵام بداتەوە دوبارە باسکی کوێرەی گرتەوەو کەوتنەوە رێ. لە قسەکانی براکەی کەمێك نیگەران بوو، بەڵام بەلایەوە سەیر بوو دڵی نەرەنجاوە.

تەمەکە دەرەوییەوە، ئەمجارە پاش ماوەیەك (جیرۆنیمۆ) دری بە بێدەنگییەکەدا و گوتی:

-کەش خەریکە گەرم دابێت.

بەڵام ئەوەی بە ئاوازێکی سادەو سروشتیانە درکاند، وەك ئەوەی هەر هیچ روینەدابێت.

لە ڕاستیشدا (کارلۆ) هەستی بەوە کرد هیچ خراپ حاڵی بونێك لە نێوانیاندا روینەداوە، چونکە براکەی هەمیشە هەر بە دز سەیری کردووە.

-لە کوێرەی پرسی: برسیتە؟

(جیرۆنیمۆ) بەسەر لەقاندنێك وەڵامی بە بەڵێ دایەوە. هەر بە رێگاوە پارچە نان و پەنیرێکی لە گیرفانی هێلەکەکەی دەرهێناو دەستیکرد بە خواردنی.

ئەرەبانەیەکی پۆستەی بۆ (برمیۆ) دەبرد بەلایاندا رابورد و ئەرەبانچییەکە لەسەر جێگاکەی خۆیەوە پرسی:

-تازە لە دەربەنەکەوە دێن؟

ئەرەبانەی دیکەش بەلای چەپ و راستیاندا رەت بوون.

-(جیرۆنیمۆ) وتی: هەوای دەشتاییە!.. هەر لەوکاتەدا رێگاکە پێچی دەکردەوەو (ڤالتلین) دەرکەوت.

(کارلۆ) بیری کردەوە (لە راستیدا هیچ نەگۆڕاوە، لە پێناوی ئەودا دزیم کرد و زەحمەتەکەشم بەهەدەرچوو). لە خوارەوە تەمەکە چڕییەکەی نەمابوو، تیرۆژەی خۆر بە نێویدا دزەی دەکرد. (کارلۆ) بە بیرکردنەوەی خۆیدا رۆچووبوو. ئایا لەروی تەگبیر وەرگرتنەوەبوو بەو زووە کاروانسەراکەی بەجێهێشت؟ بڵێی لەو کاتەی جزدانەکەی فرێدابوە ژوورەکەوە ئەوانی بە ئاگا هێنابێت؟ بەڵام هەموو ئەوانەی لەلا یەکسان بوو. ئایا دەبێت چ پێشهاتێکی چاوەڕوان نەکراو یەخەی گرێت؟!.

براکەی، کە بەهۆی هەڵەی ئەمەوە لەبینین بێبەش ببوو، گومانی هەبوو دزی و فێڵی لێکردوە. زۆر لە کۆنەوە ئەوە هەستی بووەو

هەرواش دەبێت. ئایا دەبێت لەمە خراپتر چی بەسەر بێت؟!.

هوتێلێکی تەلار سپی گەورە کەوتبوە سەر ڕێگایان و دیوارەکانی بەهۆی تیشکی خۆرەکەوە شەوقی دەدایەوە. کەمێك دورتر لەوێوە لە دەشتاییەکەدا، کە دۆڵچەکە بەرفراوان دەبوو، گوندێك بە درێژایی دۆڵەکە درێژببۆوە. هەردوو براکە مات بوون. بەبێئەوەی بۆ ساتێکیش دەستی (کارلۆ) لە باسکی براکەی شل ببێت پێکەوە ڕێیان دەبڕی. کاتێك بە کەنار باخچەی هوتێلەکەدا ڕەتبوون (کارلۆ) موسافیرەکانی بینی بە بەرگی کراوەوە لە ژێر خۆرەتاوەکەدا دانیشتون و سەرقاڵی ناشتاکردنن. پرسی:

–دەتەوێت لە کوێ پشویەك بدەین؟

–وەك هەمیشە لە مەیخانەی هەڵۆ.

بەناو گوندەکەدا ڕەت بوون و لەبەردەم مەیخانەکە راوەستان. پاش ئەوەی دانیشتن داوای شەرابیان کرد.

–خاوەنی مەیخانەکە پرسی: بەمزووە چیدەکەن لێرە؟!

–ئەم پرسیارە کەمێك (کارلۆ)ی هەراسان کرد. وتی: کەش زوو گۆڕا. ئەی ئێمە لەدەو یانزەی سێپتەمبەردا نین؟

–ساڵی پار درەنگتر هاتن!

–(کارلۆ) وەڵامیدایەوە: ئەو سەرەوە ساردبوو. دوێنێ شەو لە سەرماندا ڕەق هەڵاتین. سەرەڕای ئەوە خاوەنی کاروانسەراکە رایسپاردم ناردنی زەیتەکە بە یاد بێنمەوە.

لە مەیخانەکەدا مرۆڤ تەنگە نەفەس دەبوو. (کارلۆ) دەستیکردبوو بە ناڕەزایی دەربڕین و حەزیدەکرد بچێتە دەرەوە هەوایەکی پاك هەڵمژێت، بچێتە سەر شاڕێکەی بەرەو (تیرانۆ و ئادا) دەچوو، بەرەو (ئادل)، بەرەو دەریاچەی (ئایزۆ) دوورتریش. لەناکاو لە جێگای خۆی هەستا.

–(جیرۆنیمۆ) وتی: هەروا زوو.

–بەڵێ. چونکە دەبێت پاشنیوەڕۆ لە (یلادەر) بین و لە میوانخانەی (گوزن) شتێك بخۆین، کە وێستگەی ئەرەبانەکانە.. ئەوێ شوێنێکی خۆشە.

کەوتنە ڕێ.

–(بنۆزی) دەلاك لەبەردەم دوکانەکەیدا وەستابوو جگەرەی دەکێشا. بانگی لێکردن: سڵاو.. دەنگوباسی ئەو سەرەوە چییە، لەوانەیە دوێنێ شەو بەفر باریبێت!.

–(کارلۆ) کە زیاتر پێیهەڵگرت وتی: بەڵێ.. بەڵێ.

پشتیان لە گوندەکە هەڵکرد و ملی ئەو ڕێگایەیان گرت، کە لەبەردەمیاندا هەر درێژ دەبۆوە. چەمەکە بە دەنگی قەڵبەزەوە بەناو باخ و چەمنزارەکاندا ڕەت دەبوو. ئاسمان ساماڵ و ڕۆشن بوو. (کارلۆ) بیری کردەوە (بۆچی ئەو کارەم کرد؟!).

دزەنیگایەکی گرتە براکەی: (ڕوخساری نەگۆڕاوە، هەروەك خۆیەتی. هەموو ئەو ڕۆژانە من هەر تەنها و تەنیا بوم، چونکە ئەو هەرگیز لە باوەڕی خۆی پاشگەز نەبوو، کە من دزم و بێزارە لێم). لەوەدوا وای هەست دەکرد بارێکی قورس بەسەر کۆڵییەوەیە و هەرواش ڕێگا دەبڕێت. دەیزانی مافی ئەوەی نییە باوەڕەکانی پێبگۆڕێت. ئەو روناکییەی بەسەر ڕێگاکەدا دەخشا بە ئەم نەدەگەیشت. هەستیدەکرد لە شەوێکی نوتەکدا ڕێگا دەبڕێت، زۆر تاریکتر لەو شەوەی وادەوری براکەی تەنیبوو.

بەردەوام ڕێگایان دەبڕی و هەردەڕۆشتن. چەندین سەعات تێپەڕی. جار جارە (جیرۆنیمۆ) لەسەر بەردێکی لاڕێکە ڕۆدەنیشت، هەندێکجاریش بۆ حەوانەوە خۆیان بەسەر نەردەی پردێکدا دەدا. دووبارە گوندێکی دیکە. ئەرەبانەکانی لەبەردەم کاروانسەراکاندا ڕاوەستابون، کە بەلگەی هاتوچۆکردنی گەشتیاران بوو، بەلاَم ئەو دوو وێڵە نەوەستان و دووبارە کەوتنە ڕێ. لەسەر شاڕێکە خۆر لە ئاسماندا بەرز هەلدەکشا، نزیک نیوەڕۆ بوو. دووبارە ڕۆژێکی دیکەی وەك هەزاران ڕۆژی دیکە.

–(جیرۆنیمۆ) وتی: تاوەری بلادەر!

(کارلۆ) سەری هەلبڕی و سەری سوڕما لەوەی (جیرۆنیمۆ) چۆن ئەو ماوەیەی پێواوە؟!. تاوەری (بلادەر)، کە سەری لە کەشکەلانی فەلەك دەسوو، دەرکەوت. (کارلۆ) بینی لە دوورەوە کەسێك بەرەو پیریان دێت. لای وا بوو ئەو کەسە لە کەنار ڕێگاکە دانیشتبوو، هەر لەگەلّ ئەوەی ئەمانی بینی هەستایە سەر پێ. تارماییەکەی بەرەو ڕوویان دەهات و (کارلۆ) هەر لە دوورەوە ڕوخساری پۆلیسێکی تێدا بەدیکرد. هەرچەندە بەو جۆرە ڕێکەوتانە ڕاهاتبوو، بەلاَم لەگەلّ ئەوەشدا لە جێگای خۆی چەقی. بەلاَم کاتێك (تەنلی) ناسییەوە ئارا بۆوە، چونکە پێش شەش مانگ لە (مەرنین) لەگەلّ (لاگان)ی مەیخانەچی پێکەوە مەییان نۆشیبوو. پۆلیسەکەش چیرۆکی ترسناکی ئەو چەتەیەی بۆ گێڕابونەوە، کە ویستبوی بە خەنجەر لێیبدات.

–(جیرۆنیمۆ)وتی کەس لەسەر ڕێمانە؟

–(کارلۆ) وەلاَمیدایەوە: (تەنلی) پۆلیسە.

لەبەردەم پۆلیسەکەدا ڕاوەستان:

سلاَو تەنلی!

–پۆلیسەکە وتی: من هیچم لە دەست نایەت، جگە لەوەی بە پەلە بۆ هۆبەی (بلادەر)تان ببەم.

–کوێرە هاواریکرد: چی؟

(کارلۆ) ڕەنگی پەڕی و لە دلّی خۆیدا وتی: (ئایا شتی وا دەبێت؟!، بەلاَم دیارە پەیوەندی بەوەوە نییە و لێرە هێشتا کەس گومانی لێیان نییە).

–پۆلیسەکە بە خەندەوە وتی: خۆ (بلادەر) لەسەر ڕێتانە، بێگومان پێتان ناخۆش نابێت لە دواتانەوە بڕۆم.

–(جیرۆنیمۆ) پرسی: (کارلۆ) بۆ هیچ نالێیت؟!

–چۆن؟ بێدەنگ نابم!.. ببوورە کاکی پۆلیس.. چۆن دەبێت!.. چیت لە ئێمە دەوێت؟.. یان چیت لە من دەوێت؟.. بەڕاستی هیچ تێناگەم!

–پەیوەندی بە منەوە نییە، لەوانەیە تۆ بێتاوان بیت، ئەوەش ئەگەرێکە، بەلاَم بڕیاری دەستگیرکردنتان گەیشتۆتە بنکەی پۆلیسی (بلادەر)، چونکە گومانیان لە ئێوە هەیە لەو سەرەوە دراوتان لە گیرفانی ڕێبواران دزی بێت.. هەرچۆنێك بێت ئەگەر هەیە ڕاست نەبێت. ئێستا بکەونەڕێ.

–(جیرۆنیمۆ) وتی: (کارلۆ) بۆ هیچ نالێیت؟!

–ئەوە نییە خەریکە قسە دەکەم. دەمەوێت قسە بکەم..

–بڕۆن.. خێراتر بڕۆن. چ سودێکی هەیە لەسەر ئەم ڕێگایە بوەستن؟ خۆرەکە هەلدەکشێت و یەك سەعاتی دیکە ترسم لێدەنیشێت، دەی پەلە بکەن!.

(کارلۆ) باسکی (جیرۆنیمۆ)ی گرتەوەو بە جوڵەیەکی تایبەت، کە ئەو ئاشنای بوو، کەوتنەوە ڕێ و پۆلیسەکەش بەدویان کەوت.

–(جیرۆنیمۆ) بۆ سێیەمین جار وتیەوە: (کارلۆ) بۆ هیچ ناڵێیت؟

–(جیرۆنیمۆ) چیت لێم دەوێت؟ دەتەوێت چی بڵێم، دواجار ئاشکرا دەبێت.. نازانم!

بیری کردەوە (ئایا پێشئەوەی پرسیارمان لێبکەن چیرۆکەکە بگێڕمەوە؟.. کارێکی ئاسان نییە و لەبەردەم ئەم پۆلیسە گوێمان لێناگرێت چ گرنگییەکی هەیە؟. پاشان لە لێکۆڵینەوەدا ڕاستیەکەیان لا دەدرکێنم. دەڵێم: دادوەری بەڕێز، ئەمە دزییەکی ئاسایی نییە. مەبەستەکە ئەوەیە..). ئینجا بۆ ئەوەی قەناعەت بەدادوەر بکات بۆ وشەی گونجاو دەگەڕا تا باش ڕوداوەکە شیبکاتەوە!.. (پیاوێك لە ناو ئەرەبانەیەکدا بە گەردەنەی (ستلڤبیۆ)دا تێپەڕی، بێگومان کەسێکی شێت ئاسابوو. لەوانەشە بە هەڵەدا چووبێت.. ئەم کابرایە هەر زوو..

هەموو ئەمانە وڕێنەن: کێ باوەڕ دەکات؟ لەوانەیە نەهێڵن قسەکانی تەواو بکات.. کەسیش بڕوا بەو ئەفسانەیە ناکات. هەر وەك چۆن خودی (جیرۆنیمۆ)ش باوەڕ ناکات. لە ژێرەوە نیگایەکی براکەی کرد و بینی کوێرە وەك هەمیشەی شەقاوەکانی لەگەڵ جوڵەی سەری ڕێکخستووە. سیمای ڕازداربوو، چاوە پوچەڵەکانی بەردەوام لە بۆشاییدا دەسوڕانەوە. (کارلۆ) گومانی هەبوو بتوانێت بە ئاسانی ئەو بیرۆکانە بخوێنێتەوە بەو پشتە سەرەدا تێدەپەڕین. لەوانەیە ئێستا کوێرە بە خۆی بڵێت: (زۆرباشە، ئەمە شتێکی نوێیە، (کارلۆ) نەك هەر دزی لە من دەکات، ئەوەتا دزی لە کەسانی دیش دەکات. ئەو خۆشحاڵەو چاوەکانی ساغەو بە کەڵکی دێن). بێگومان دەبێت ئەمە ئەو شتە بێت (جیرۆنیمۆ) بیری لێدەکردەوە. (کارلۆ) دووبارە بیری کردەوە: (لەوەی دراوەکە لای من نادۆزنەوە نە لای دادوەر و نە لای (جیرۆنیمۆ) بێتاوان دەرناچم. لە بەندیخانەم دەخەزێنن.. و ئەویش.. ئەویش فرێدەدەنە زیندانەوە، چونکە دراوە ئاڵتونیەکە لای ئەوە).

بیرکردنەوەکانی پەرێشان و ئاڵۆزکان. هێندە نیگەران بوو وایهەستدەکرد لەو گرفتە سەردەرناکات. بەڵام ئامادەبوو لەجیاتی ساڵێك دەساڵ زیندانی بچێژێت بەو مەرجەی براکەی دواجار تێبگات دز نییە و ئەوەی تەنها لەبەردڵی ئەو ئەنجامداوە.

لە ناکاو (جیرۆنیمۆ) چەقی و (کارلۆ)ش بە ناچاری ڕاوەستا.

–پۆلیسەکە بە ناڕازییەوە پرسی: چیبووە؟ بۆ پێشەوە بجوڵێن!.

بەڵام بە سەرسوڕمانەوە بینی کوێرە گیتارەکەی ڕۆناو دەستەکانی بەرزکردەوەو بە کوێرانە کەوتە دەستلێدانی ڕوخساری (کارلۆ)ی برای و پێشئەوەی ئەو لە مەبەستەکەی بگات کوێرە سەری براکەی لە نێو دەستەکانی خۆیدا توند گرت، دەمی لە لێوی نزیك کردەوەو ڕایموسی.

–پۆلیسەکە وتی: ئەگەر بە هەڵەدا نەچوبم ئێوە تەواو نین.. دەی پەلە بکەن. نامەوێت لەبەرخۆرەکەدا ببمە کەباب.

(جیرۆنیمۆ) بە بێئەوەی یەك وشەش بدرکێنێت گیتارەکەی هەڵگرتەوە. (کارلۆ) هەناسەیەکی سەرفرازی هەڵمژی و بازوی کوێرەی گرتەوە. ئایا ئەبێت خراپ حاڵی بونی

براکەی سڕابێتەوە؟ لەوانەیە پەی بەوە بردبێت؟ بە گومانەوە نیگایەکی کرد.

–پۆلیسەکە هاواریکرد: بڕۆ.. دەڕۆیت یان نا؟!. ئینجا مشتەکۆڵەیەکی سرەواندە پشتی (کارلۆ).

(کارلۆ)، کە بە توندگرتنی بازوی براکەی ڕێنمای دەکرد، لە جاران زیاتر دڵخۆش و شادانە دەڕۆشت و خێراتر پێیهەڵگرت. چونکە زەردەخەنەکەی سەرلێوی (جیرۆنیمۆ)ی بینی لەگەڵ میهرەبانیەك ئاوێتە بووە، کە لە مناڵیدا نەبێت ئەو دیاردەیەی تێدا نەبینیوە. (کارلۆش) لەلای خۆیەوە زەردەیەك گرتی. ئایا ئێستا دەبوو چ ڕوداوێکی ناخۆش بەرۆکی بگرێت؟. دادگای سزا و هەموو دنیاش لە بەرامبەریدا بێتواناببوو. ئەو دووبارە براکەی بەدەستهێنابۆوە.. ئاخ، نا، لەوەش باشتر دڵی ئەوی بەدەستهێنابوو.

سەرچاوە:

گراکوسی شکارچی و داستان های دیگر، ترجمه صادق هیدایت.